

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDŰS NÁNDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

Van-e szükség rendtörvényre?

Irta: Dr. Bernády György

A romániai magyar nemzetiségi telepések a földbirtokreform végrehajtása kapcsán a törvény világos rendelkezései elmaradása, pusztán fajpolitikai okokból megtámadott, amugy is szegényesen jelentéktelen birtokállományuk védelme érdekében ez év elején, az erdélyi iskolafenntartó magyar egyházak reprezentánsai pedig a célból, hogy iskoláink úgy az évszázados erdélyi magyar, mint az egész világot átölelő egyetemes kultúra érdekében az Anghelescu dr ur által inaugurált gyűlölködő, szöveg kulturpolitika biztosan bekövetkező pusztításaitól megóvassanak, ez év május havában panaszos kérelemmel járultak a Nemzetek Szövetsége elé.

Mindkét kérelem a Népszövetség Tanácsának június havi ülészakában került napirendre, de mindkettőnek tárgyalása a célból, hogy a kérelmek rendén felvetett kérdések a szakértők által kellőképpen megvilágítható és a Tanács tagjai által megfelelő módon tanulmányozhatók legyenek, az őszi ülészak idejére halasztatott.

Ezeket követően Petrescu-Comnen ur, Románia svájci követe szükségét érezte annak, hogy egy nyilatkozat után tájékoztassa a nagy világ közvéleményét a Népszövetség elé terjesztett panaszokat illetően.

A követ ur nyilatkozata rendén valószínűleg arra való tekintettel, hogy az előbb említett mindkét panasz, amint ő maga is mondja, „bírói eljárás tárgyát képezi”, mellőzve a szóban forgó panaszokban foglaltakat, többek között arról tesz említést, hogy az új államok kisebbségeinek „ugyanevezett képviselői” ujabbban a legkülönbözőbb panaszokkal árasztják a Népszövetséget el s hogy a Népszövetség a Romániával szemben emelt összes korábbi panaszokat, amelyeknek egy jelentékeny része az államot durván sértő, illojális modorban volt megszerkesztve, beható vizsgálat után teljesen alaptalanoknak találta. Majd folytatónak utalással arra, hogy Romániának is meg van a joga ahoz, hogy „védekezzen a kisebbségek az „állítólagos vezetői” ellen akik a hazájukkal szemben köteles lojalitás legelemibb szabályairól is megelégednek és bebizonyíthatóan a hazájuk ellen dolgoznak”, azon nézetének ad a követ ur kifejezést, hogy a lehető legsürgősebben egy olyan törvény volna alkotandó, amelynek alapján méltó büntetés volna anélkül, hogy a kisebbségeknek a békeszerződésben garantált jogai csorbíthatnának, azokra az állampolgároknak szabható, akik az országot a külföld előtt megrágalmazni merészelik.

A követ ur nyilatkozatának egyéb részleteiről egyfelől azért nem teszünk említést, mert nyilatkozatának nem érintett részei nem érdekelnek, másfelől pedig azért, mert az azokra burkolt gyanúsítással foglalkozni, azok ellen újból és újból védekezni, azokat ismét és ismét visszaütáztatni, megcáfolni nemcsak céltalan, de úgy ő hozzá, mint önmagamhoz is méltatlan dolognak tartom.

A követ ur nyilatkozatának előbb említett részét is csak azért idézem a mi ügyeink iránt érdeklődők emlékeztetébe,

mert a nyilatkozat kapcsán felvetett, véleményem szerint komoly megfontolásra alig érdemes gondolattal a liberális körök igen nagy bőbeszédűséggel és meleg rokonszenvvel foglalkoznak s ebből, valamint abból, hogy azt a D. Lascu képviselőtársamnak nemrégiben a „Világ” munkatársával folytatott beszélgetéséből megállapíthatólag még az ellenzéki oldalon sem részesítik az illő elutasításban, azt kell következtetnem, hogy a romániai kisebbségek kérdésével a kisebbségekhez tartozóknak az állandó zaklattatásuk, gyötresük, üldözésük és kiszorolásuk következtében felfakadó panaszait egyelőre a Petrescu-Comnen követ ur által javasolt „rendtörvény” útján kísérlik megoldani, illetve elnémitani.

Tehát, ha a jelek nem csalnak, vagy az arra illetékesek jobb belátásra nem jutnak, tömlöc, kényszermunka, talán golyó, vagy éppen akasztófa fog nemcsak azoknak, akik az országot a külföld előtt megrágalmazni, vagy annak jó hírnevét beszennyezni merészelik, hanem mindazoknak is osztályrészül jutni, akik az őket, magunkat, vagy kisebbségük egyetemet ért méltánytalanság, zaklatás, zsarolás, brutálítás és másnemű sérelmek, illetve jogtalanságok miatt ajkukat panaszra merik felnyitni, vagy éppen az előtt a nemzetközi legfelsőbb bíróság előtt merészelik a maguk igazát keresni, amelynek ítéletét úgy Románia, mint az összes többi államok magukra nézve már előre kötelezőkép elfogadják.

Ilyen kilátásokkal kell tehát esetleg nekünk, a romániai kisebbségekhez tartozó állampolgároknak a közelebbi jövőbe néznünk, mert hiszen abból a tényből, hogy Petrescu-Comnen követ ur éppen a magyar nemzetiségi telepések és az iskola fenntartó magyar egyházak reprezentánsai által a Népszövetség elé terjesztett panaszoknak napirendre való tűzése alkalmából jutott, annak dacára, hogy sem a szerkesztés, len, agyonzaklatott, nyomorult kis vagyunkajukat feltő telepésekről, sem az iskolafenntartó magyar egyházak reprezentánsairól fel sem tételezhettük az, hogy panaszuk révén az országot megrágalmazni vagy annak jó hírnevét beszennyezni szándékoztak volna, „a rendtörvény feltételül sürgős szükségseinek gondolatára”, logikusan következik az, hogy nemcsak az ország rágalmozóit, az ország jó hírnevének beszennyezőit akarják méltó büntetésben részesíteni, hanem az ország jó hírnevének védelme címén a javasolt „rendtörvény” alapján beindítható inkvizítorius eljárást mindazon a kisebbségekhez tartozó állampolgárok ellen be kívánják vezetni, akik a telepések és az iskolafenntartó egyházak reprezentánsai által a végszükség kényszerítő nyomása alatt benyújtott panaszokhoz hasonlókkal merészelnek majd a Nemzetek Szövetsége elé járulni.

Becsületes szándékkal, tiszta lelkiismerettel, abszolút lojalitással, feltétlen hűséggel, de egyszersmind józan előrelátással és koncedálva azt is, hogy törtenhetnek visszaélések e tekintetben s hogy ezekkel szemben a retorzió gondolata jogosult lehet, arra kérem nemcsak a magunk, a romániai nemzeti és felekezeti kisebbségekhez tartozó állampolgárok, de magának, a mindannyiunkat egy magasabb egységbe összekapcsoló államnak, Nagyromániának

az érdekében is az arra illetékeseket, hogy szíveskedjenek, mielőtt a Petrescu-Comnen követ ur gondolatának megvalósítása érdekében bármiféle elhatározó lépést tennének, a lehető legkomolyabban megfontolni azt, hogy egy ilyen irányú, a retorzió és a fennálló jogok gyakorlásától való elriasztás gondolatában megfogamzott törvény hasznosan fogja-e szolgálni, a végre mégis csak megteremtendő belsőbékét, közelebb visz-e bennünket a mindannyiunk által egyaránt várva-várt konszolidációhoz, valószínűbbé teszi-e az ország anyagi és szellemi gyarapodását és öregbíteni fogja-e kifelé annak jóhírnevét?

Nem Uraim, a Petrescu-Comnen ur talán tetszetős, de semmiesetre sem okos gondolatának törvénybe iktatása nem fogja megteremteni a belső békét, nem fogja közelebb hozni a várva-várt konszolidációt, nem fogja valószínűbbé tenni az ország anyagi és szellemi gyarapodását, de nem is fogja öregbíteni annak jóhírnevét sem és hogy ilyen törvényt úgy befelé, mint kifelé többet árt, mint ezer meg ezer alaptalan avagy gyalázkodó panasz.

Ne fenyegetéssel, ne bottal, korbáccsal, tömlőccel, golyóval, avagy éppen akasztófával igyekezzenek Önök, a kik ezt az Istentől különben bőségesen megadott országot kormányozzák, idebent közmelegnyugvást teremteni, a határokon kívül pedig az országnak jó hírnevét, becsületét szerezni, mert a fenyegetés, bot, korbács stb. a legfeljebb ideig-óráig tartó hatásvos megrökönyödésen túl nem ez igáltatnak a belső béke nemes épülete számára megfelelően szilárd alapot, nem alkalmassak az államnak erejét meghatározó feltétlen lojalitás, hűség és készség kiváltására, de a határokon túl is csak sötét gyanúval töltik el majd az összes gondolkodók eddig gyanútól mentes lelkeit.

A veszélyeztetett anyanyelv, az öröklött nemzeti műveltség, öntudat és hagyományok, valamint a vallásos kultusz és szabadságjogok megőrzése, ápolása és az utódok számára való átadásra irányító törekvéseket a multban sem lehetett, de ma, a mikor már a népek önrendelkezési jogának eszméje világgá röppítettett s az erdélyi román testvéreink éppen a népek önrendelkezési jogának alapján mondták az 1918. év december havának 21-ik napján a gyulafehérvári gyűlésükben az anyanyelvünk, vallásunk szabad gyakorlathoz, nemzeti műveltségünk és hagyományaink ápolásához, az önmagunk által megteremtendő közigazgatáshoz és igazságszolgáltatáshoz való feltétlen jogunk elismerése mellett Magyarország erdélyi részeinek Romániához való csatolását ki, s Románia mindezekben felül a párisi nemzetközi egyezmény aláírása után ezen jogaink elismerése tekintetében ugyancsak feltétlen kötelezettséget vállalt, éppen nem lehet fenyegetésekkel, megfélemlítéssel, vagy bármilyen súlyos büntetéssel tartósan elfojtani.

Más modor és más eszközök is állanak az ország jó hírnevének védelme gyarapítására és annak megakadályozása tekintetében.

Irta: HEGEDŰS NÁNDOR
a Hegedűs Kölcsonkönyvtárba

tében, hogy a Nemzetek Szövetsége a romániai kisebbségek részéről a jövőben semminemű panasszal se zaklattassék, rendelkezésre s ezek a módok és eszközök a mellett, hogy biztos és egyszersmint tartós sikert ígérnek, nem is olyan körülményesek, mint a Petrescu-Comnen ur által javasolt módok.

Ezen ezért ejtsék el tehát az arra illetékesek a Petrescu-Comnen ur sikert nem ígérő gondolatát és megtörve azt a különösen velünk, a romániai magyar kisebbséggel szemben teljesen indokolatlanul tanúsított rideg merevséget, kövessék lengyel kollegáinknak, akik a legközelebbi napokban

teremtették meg Lengyelország legnagyobb nemzeti kisebbségével a tartós együttműködés lehetőségét, nemes józanságról és bölcs előrelátásról tanuskodó példáját s álljanak szóba végre az összes kisebbségek arra illetékes tényezőivel és tárgyalják meg velük azt, hogy mi módon volna ebben az áldott országban a közmegegyezés, a kölcsönös szeretet, becsülés és bizalom megteremtőd.

A példa előttünk áll, csak alkalmazni kell, a komoly elhatározást feltétlen és tartós siker követi.

Félic-fürdő, 1925. július 21.

Negyvenkét nyárfa tragikus halála

Riportok az Érmellékről

I.

Ezentúl, ha messz az Érmellék felé, a diószegi állomáson nem fogsz lekiráncolni a vosnátokról, hogy sétálj egyet a tikkasztó melegben a községbe vezető út negyvenkét hatalmas nyárfája alatt. Nem köszöntnek messziről má a negyven méteres lombkoronák. A gyönyörű állé a földön hever. A méternél vastagabb törzsek szétdarabolva, mint a hullák fekszenek az úton, útszélen, árokban, mezőn szerteszét, rendetlenül, mint a rohamozó csapat szétlőtt katonái. Kivágták egy szálig.

Az utóbbi esztendőben vármegyeszerte felkapott dívat ez a fairás, a döntés, rombolás. Áldozatai lettek a diószegi fák is, amelyeket gróf Zichy Tivadar ültetett a ajándékozott Diószeg községének. Eddig tiltották a fák, ahova csak lehetett. Örvezdztük neki, élveztük árnyékát. És airtunk, mikor a forradalom vandalizmusának erdők, parkok, dédelgetett fák estek áldozatul. Csodálatos elvátározása észlelhető az emberi léleknek, amelyet most szomorúan dokumentálnak, igazolnak a diószegi nyárfák. Az alföldi magyar csak megtűri a fát ott, ahol nem von árnyékot a buzartmó földre. De a hgyilakó román szereli a fát. Mind egy neki milyen szelíd, vagy vad, szeme nem bírja a messzeiséget, a buzaföldön is meghagyja a rósabokrol, cserjét és buával érő edes almát dítet a fába középsébe, csak legyen, ahol megpihentesse tekintetét. S ilyen minden erdélyi ember. Székely, román, magyar, sőt még a garasra néző szász is. A lelkük egyformán gyönyörködik a természet szépségeiben, nem szánja hátra a buza szélén a pipacsot, szarkalábot sem, ékességnek tekinti birtokán. A garda földjének a fa és a virág a csokra s a hegyek között élő népek az udvarokon s a dédelgetik a semmirevaló nyírt, virágnélküli nyírt.

És bár Diószegnek román jegyzője van s a vármegyeháza is hegyes vidékek fiai ülnek, mégis nekivetették a fejszét a negyvenkét faóriásnak. És amikor a diószegi állomáson leszálltam, hogy közigazgatási, iskolai, adó, falusi terhek ügyében észlelt panaszkokra végjárjam az Érmellék néhány faluját, megdöbbénnel állottam meg a negyvenkét fa összedarabolt holttete előtt. A fának is, a növénynek is lelke van, tanultam valamikor gyermekkoromban egy természetimádó embertől, aki könnyező szemekkel fordult el, mikor egy palota építkezése miatt egy durancai rózsaszín fájába fejszét csaptak. Belőlem is kitört a kérdés: miért kellett kidönteni ezt a gyönyörű sétányt, ami Diószeg népének egyetlen sétánya, forró napok menedéke volt. Tudom: egyetlen nagy bűnök volt, pénzért érnek, nagy pénzért ezek a fák. Kidöntötték pénzért. Mert ma a világ sora falvakon is városban is: semmire pénz nem adni, mindenből pénzt szajolni. Embertől is, fától is.

Mondtam, hogy az alföldi magyarnak nem nőtt szívén az a fa, csak a föld az istene, a napfény, melyen bronzra égeli testét s lelke, izma fészül a naptól forró, pengő, suhanó kaszák szimfóniáján. Tehát még a háború előtt években valami „inzzinérnek“, vagy kereskedőnek nagy pénzeket emlegető szakvéleménye a község képviselőtestülete elhatározta a fák eladását. Gróf Zichy Tivadar, aki egyébként vajmi keveset lakott a községben, évente néhány hetet, megfellebbezte a gyilkos határozatot. S a vármegye meg is semmisítette.

Most újból kitalálta a megyeiigazgatók valamelyik okos embere, hogy a fa árnyékával rontja az utat, nagyon sokba kerül az a néhány száz méter árnyékos út fenntartása, vízesen tirtja a földet az árnyék elcetera, hiszen azért mérnök, hogy mindenre tudjon szakvéleményt: és a községi előjáróság kimondotta, hogy eladja a fákat. Meg is vette egy váradai fakereskedő 35 ezer lejért s a vármegye jóváhagyta azval, hogy az áróból gyalogjárót kell építeni a községtől az inóházig és a fák helyére fiatal hársak ültetendő határidőre. A fákot levágták még a tavaszon, mikor a vegetáció már megindult. De a kereskedő máig sem szállította el, hadd száradjon. Magyarába se rálták és a csatornában kereszbe döntött fűrönkök elzárják a vizet s rácsapták a közlegetőre. Tavak, mocsaras területek keletkeztek nyomán. Állítólag 14 ezer lejt kérnek a falusiak a fák Nagyváradra szállításáért, tehát a kereskedő vár a behozatallal olcsóbb időre. A vételért még a tavaszon felvette a község.

És az ut? A gyalogjáró? Az új feltétel? Ejnye arról szinte én is úgy elfeledkeztem, mint Clotrin János aljegyző, aki a felosztott képviselőtestületet helyettesíti a múlt év nyáráról. Azt bizony elfeledték. Elfeledte a mérnök, akinek nagyon a szíven vízesedett a pompás állé, elfeledte a megye minden potentátja. A pénz is elment már más „fontosabb“ célokra. A határidők is lejárnak. Az előjáróság is rájött, hogy amint egy néhány évszázadig, ezután is elfelejtünk gyalogjáró nélkül, képzeletileg nincs, a község lakossága szájából egyelőre kitörték a szót, egyetlen fűrű a szerkesztőség. Csak az újságíró kérdi meg tehát a megye urait: mikor vágják ki az állami és megyei utak mentén a gyümölcsfákat is, hiszen azokból is pénzt lehet csinálni. Láttunk már fadörgvést Nagyváradon is, a megyében másutt is, akkor is, most is az jutott eszünkbe: gyengén állhat a gazdasági tudomány annak a gardának, akiknek szíze látszik, a muskálly virág szárával kell fűtögetni. És nem jó garda az, aki a kidöntött fa helyére nem ültet másikat.

Peredy György

Külföldi

Festékek

Lackok

Ecsetek

Ruhafestékek, háztartási cikkek
a legolcsóbban

Benedek Testvérek Utódainál

Str. Nic. Jorga (Zöldfa-utca) 19. sz.

A nagyváradai Dorotheum-ot irredenta gyanú miatt nem engedték árverést rendezni Nagyenyeden

A Dorotheum árverésrendező iroda egili tulajdonosa, Molnár Gyula az utóbbi hetekben erdélyi körutazás alatt érlelte munkáival. Erdély nagyobb városait akarták végigjárni. Első állomás Kolozsvár volt, onnan pedig Nagyenyedre indultak.

Nagyenyeden kellemetlen meglepetés ért a Dorotheum képviselőit. Az Universu-ban egulyosan támadó cikk látott napvilágot, amelyben nem kevesebbet állítottak, mint azt, hogy

a Dorotheum irredenta intézmény és a befolyó jövedelemből államellenes mozgalmat szítanak.

Nagyenyeden a cikk hatása a'alt a hatóságok nem engedélyezték az árverést, sőt le akarták tartóztatni Molnár Gyulát és Schwartz Józsefet. Természetesen megtörtént a kimegyezkedés, amit akceptáltak is a hatóságok és megtiltották az árverést is.

Különös, hogy egy olyan komoly lap, mint az Universu, hiszt ad hasábjain ilyen cikkeknek, amely nem akart mást, mint egy szimpátiát vállalkozást ruinálni az alaposan elkapott irredenta fráziál.

Legkésőbb elsején érvénybe lépnek az új éttermi árak

A kávéházakban már olcsóbb egy-két fogyasztási cikk

Leviharzott az az expedició, mely a kávéházak és éttermek magas árának át és letörését célozta. Az árak ma még az éttermekben a régiék, egyedül a kukorica árát szállították le a vendéglősök 10 leiről 5 leire. A maximális rendelet ugyanis még nem adta ki a város, mert a megállapított étlapot előbb kinyomatja és kifüggeszti az összes nyilvános étkező helyiségekben. Addig az étlap továbbra is a régi nívón áll: a baromfiból készült húsfétel, csirke, kacsa, liba 45–60 lei. Kár, hogy az étterem tulajdonosok önmaguktól nem lépnek a mérséklés útjára s kitartanak áraik mellett a végső pillanatig. Ezzel önmaguk bebizonyítják, hogy a kényszerű hatósági beavatkozásra igenis szükség volt.

A kávéházakban ma már olcsóbbak az egyes fogyasztási cikkek. Különösen az Ulpia (Emke) és Palace (Pannónia) kávéházak azok, amelyek igyekeztek az egész vonalon redukálni az árakat. Két leitől öt leig esett a kávé, tojás, málnaszörp, limonádé s ezzel arányban a többi kávéházi cikk is.

Az armaximálás érvényességét illetőleg kérdést intéztünk dr. Vostinár János főjegyzőhöz, aki a következőket mondotta:

— A héten, legfeljebb augusztus 1-ig okvetlen kimegy az armaximális rendelet. Táblákat nyomtatunk, amelyről a községség mindig kontrollálhatja az étlapok feltüntetett árait.

A főjegyző még tudomásul hozta a szállodatulajdonosok akcióját. A hotelek emelni akarják a szobaárakat. A főjegyző elejtett szavaiból csak az lehet a véleményünk, hogy az áremelést ezuttal a hatóság nem tartja időszerűnek.

Atlantic és Apolló mozgók

6 és 9 órákor.

Ma, szerdán
először:

SYBILL FÉRJE

Ma, szerdán
először:

Erős társadalmi dráma 5 felvonásban. — A főszerepben: LYA MARA.

Ezt megelőzi: Egy kitűnő 2 felvonásos amerikai burleszk.

Bukarestbe akarnak menni Tomescu és Munteanu banditák

Lapunk korábbi számaiban hírt adtunk már arról a kedélyes rablóársaságról, mely Munteanu és Tomescu főnökei vezetésével végig fosztogatta eddig úgyzólván az egész regátot. A bukaresti nagyomán lapok hosszas cikkeiben ismertették a kalandos részletekben bővelkedő időzési manővert, mely a két notórius rablófőnöknek és cinkosainak kézrekerítését tűzte ki célul.

Az Univerul a csendőrség intézkedéséről a következőkben számol be:

A nyomozó hatóságok megszállták sendőrközve azokat az erdős vidékeket, ahonnan Munteanu és Tomescu kikutakánása várható. Elmúlt napok egyiken, d. u. 5 órakor a Fagetei erdő körül helyezett csendőrök csakugyan látták is éhany pillanatra kibukkanni a rablókat. Nagy távolságról rá is tüzeltek a kibukkásokra, akik a tüzelést viszonzták, sőt általában gépfegyvert is használtak, melyből 6 lövést adtak le. Ezután fokozottan vizsgálatot és eltiltást a sűrűségben. A sendőrök jelentést tettek az incidensről. Öt egykőjük átlótt sapkájával bizonyították is a támadást, mely arra enged következtetni, hogy a vakmerő banda Rocin felől igyekezik áttörni a csendőrség kordonját s az utat maga előtt szabaddá tenni.

Olyanok szerint, akik — állítólag — legutóbb látták a banda egyes tagjait, Munteanu és társai katonaruhában folytatják manővereiket. Erre való tekintettel Iliescu ezredes és Enescu kapitány, a nyomozás vezetői vizsgálat alá veszik az állomásokat és utakat és szigorúan igazolatlannak minden katonát. Van azonban más

föltevés is. És pedig első sorban feltehető, hogy Munteanu, Tomescu és társaik szétoszoródva Bukarestet akarják elérni, ahol könnyebb meghúzódniuk és ismeretlenül maradhatnak. Am, amennyiben erre határozna magukat, egyben meg is nehezítik saját helyzetüket, mert elveszítik a kapcsolatot azokkal a vidéki cinkosokkal, akik utján élelmezésükről és municíójuról eddig gondoskodhattak. A csendőrség mintegy kétszáz embert tart szemmel, a

kikről az a gyanu, hogy összeköttetésben vannak a banditákkal. Tomescunak Bukarestben van egy vasuti hordár sógora, aki az északi pályaudvaron teljesített szolgálatot, mígmen a nyomozó hatóság őrizetbe vette s egyidejűleg táviratilag szólította föl a szigurancahivatalnokot és az ifjúi csendőrkerület vezetőjét is a nyomozás kiterjesztésére. Munteanunak Rascatiben és környékén van rokonsága.

Abd el Krim válasza még nem jutott Párisba

Párisból jelentik: A Times ma azt a hírt közölte, hogy Abd el Krim hajlandó volna az ellenségeskedést azonnal beszüntetni, ha Franciaország és Spanyolország elismernék a rif állam függetlenségét. A Times hírével kapcsolatban a Quai d'Orsavról azt közlik, hogy Abd el Krimnek mindeztideig semmiféle válasza sem érkezett a spanyol-francia ajánlatokra.

A marokkói helyzet, úgy látszik, Franciaországra nézve kedvezőbben alakul. A harcstérrel érkező hírek szerint Fez és Taza helyzete most már nincs veszélyeztetve, miután Abd el Krim csapatai az Uergha folyón visszavonultak.

Batmorudzi mellett a rifek súlyos veszélyeséget szenvedtek és kénytelenek voltak gyors tempóban visszavonulni.

A marokkói háború ellen alakult akcióbizottság helyiségeiben, valamint a

kommunista párt végrehajtó bizottságának és pártbizottságának helyiségeiben ma éjjel a hatóságok házkutatást tartottak. Ez a házkutatás összefüggésben áll azzal az antimilitarista cikkel, amelyet a Humanité július huszadikán közölt és amelyben a francia katonákat arra szólítja föl, hogy Marokkóban ne engedelmességeskedjenek és barátkozzanak a rifkabilokkal. Számos okmányt foglaltak le, de letartóztatásra nem került sor. A házkutatásról szóló hivatalos közlemény kijelenti, hogy a kommunista antimilitarista propagandája anarchista célokat szolgál, a házkutatás tehát az anarchia törvényt alapján történt. A háború esetére szóló kivételes intézkedések ugyanis a marokkói hadjáratra nem vonatkoznak, mert Marokkóban tulajdonképpen csak egy rendőri pacifikáló szervezet működik.

Egyre bonyolódik a kolozsvári éttermi tragédia

A kolozsvári sétatéri kiosk rejtélyes szenczácója vasárnap óta úgyzólván az egész Erdélyt izgalomban tartja. A kolozsvári zsidó jogvédő iroda közbenjárása ellenére is Boeriu Olympus, a gyilkossággal gyanúsított klinikai tanársegéd további őrizetben maradt.

Egyelőre a gyilkosság vagy öngyilkosság kérdése semmi olyan tény vagy tanuvallemás még fényt nem vetített, amiből a tragédia igazi rugóira nagyobb bizonyossággal következtetni lehetne. Kiegészítik ellenben a tragédia képét a „Kiosk”-étterem főpincéérének és mosogatólányának terhelő vallomásai. E két újabb vallomással szembehelezkedik Papp Anna kasszirosnő vallomása, aki eleinte úgy informálta a rendőrséget, hogy a lövés elhangzásának pillanatában Boeriu Olympus veze becsületgett. Ez a vallomás azért különös, mert hiszen maga a gyanúsított orvos is azt állította, hogy Nussbaum Mór az étterem mellékhelyiségében közvetlenül az ő szemelátára lötte szíven magát. Mi oka volt a kasszirosnőnek e valótlann vallomást tennie, azzal a rendőrség egyelőre nincsen tisztában, mindenesetre a kasszirosnő vallomása annyira gyanús, hogy őt is jónak látták őrizetbe venni.

A Kiosk-vendéglő főpincére egyébként alábbiakat adta elő a véres eseményről:

— Nussbaum kilenc órakor tért be a vendéglőbe, egyedül. Libapecsenvét rendelt, majd sört és feketekávé ivott utána. Közben a közönség között egy ismerős urat fedezett fel s ezért odaszólt a főpincérnek, hogy hívja oda.

— „Imediat” — mondotta a zömök, izmos barna ur, aki már társaságban ült, — összeültök. Én szolgáltam ki az urakat, akik románul beszélgettek valamennyien. A hangulat hamar emelkedett. Kezdetben csak söröket szolgáltam föl, később öt üveg bort, majd nemsokára öt üveg pezsgőt. Boeriu ekkor már a katonazenekart is maga mellé akarta rendelni s hetvenkét pohár sört szolgáltunk föl csak a zenekarnak. Minden a tövisi ur számlájára ment.

— Ugy fél egy tájban Boeriu ur kiszólt a mellékhelyiség ajtajából a nagy étterembe: Fizetni! — Ezzel vissza is húzódott. Én

erre Mehelean gazdával a kertből befelé indultam, — közben a tulajdonosnő is hozzánk csatlakozott. Még át se léptük azonban a nagyterem küszöbét, midőn a lövés hallatszott. Erre valamennyien arrafelé rohantunk. Az ajtón szembe Boeriu jött ki és a mellékhelyiség előtti széken — ahol a szolgálta szokott ülni — ült Nussbaum, féloldala dült fejfel. Szívenlőtte magát.

A másik súlyosan terhelő tanu Takács Margit mosogatólány. Körülbelül úgy vall, mint Mihelean étteremtulajdonos, akinek tegnapi vallomását már a „Nagyvárad” is közölte.

— A lövés — mondotta Takács Margit — a félreeső helyiség felől akkor dördült el, amikor a hátsó udvarról tartottam a konyha felé. Láttam, hogy a széken ülő férfi összereszkad.

Odarohantam hozzája és midőn odaértem, a férfi feje baloldalra billent s a szeme felakadt. „Istenem!” — mondotta s ekkor a mellén kibuggyant a vér. A revolver ott feküdt a felparkányon. Azt hittem, hogy a másik ur, aki mellette van, valami hatósági ember. Rendkívül nyugodtan viselkedett és midőn átmentünk a nagyterembe, még azt is mondotta:

— Ugyan, könnyű horzsolás az egész, nincs semmi komolyabb baja. Erre világosan emlékezem; a botja akkor már a hóna alatt volt. Később tudtam meg, hogy az volt kint a sötét előszobában...

Érdekes, hogy a Nussbaum hulláján megejtett boncolás eredményét az orvosok terhelőnek tartják Boeriura nézve, ugyanakkor amikor a zsidó jogvédő iroda elnöke, Klein Miksa dr. éppen annak az impressziójának alapján kérte Boeriu szabadonbocsátását, hogy Nussbaum öngyilkosságot követett el.

Az orvosok ugyanis egyöntetűen a pisztolygolyónak olyan utját állánították meg a testben amely nem erősíti meg az öngyilkosság esetének fenforadását. A golyó a balmellen fenn a harmadik és negyedik borda között hatolt be, átfurta a szívet és a háton lenn a kilencedik borda alatt jött ki.

Az orvosok véleménye szerint a saját kézzel elsütött pisztoly golyója nem valószínű, hogy ilyen utat tehetne meg a test-

Dorian Terrasse és Dorian filmszínház

9 órákor 5 és 7 órákor

Ma, szerdán premier

Rafael Sabatini regénye a

VIHARMADAR

Monumentális film 12 felvonásban

A főszerepben:

Milton Sills — Enid Bennet.

3000 statisztia — Spanyol, angol, mór gályák. — Óriási tengeri ütközet. — Rabszolga vásár. — Főuri esküvő. — Ezer és ezer toilletek. Gyönyörű felvételek.

Dorian superfilm!

A mai napon szabadjegyek és kedvezményes jegyek nem érvényesek — Az előadások a film hosszúságára való tekintettel, pontosan kezdődnek. — Az első felvonás után érkezők nem lesznek a terembe bebocsátva.

Két rész együtt!

Rendes helyárak!

ben. Hogy ki van-e zárva, arról különböző szakértői vélemények összegezése fog végleges hivatalos megállapítást mondani.

Nist r kolozsvári ügyész arra a kérdésre, hogy gyilkosság vagy öngyilkosság esete forog-e fenn? — a következőket felelte.

— A boncolás eredménye szerint az öngyilkosság esete ki van zárva. Most már csak arról lehet szó, hogy a bűntetőtörvényben megkülönböztetett gyilkosság, vagy emberölés történt. Erre a kérdés-

re, természetesen majd csak a vizsgálat tud megnyugtató választ adni.

A zsidó jogvédő iroda elnöke szerint a meggyilkolt Nussbaumról nővére mondta, hogy a fiu sok adósságot csinált, állandóan gondjai voltak és sokszor foglalkozott az öngyilkosság gondolatával.

Az elnök ezen az alapon saját kijelentése szerint azért kérte a gyanúsított Booriu szabadlábra helyezését, mert szükségesnek tartotta, hogy az öngyilkosság megítélésénél ne játszon szerepet a felekezeti szempont.

Az angol fascisták programjában nem szerepel a zsidó kérdés

A háború utáni krízisek, az óriási drágaság, a nagy munkanélküliség, sztrájkok fájványa most borítja el Angliát. A nagy drágaság miatt a munkásság türelmetlen s a kommunisták akciója fokozza az elégtelenséget. Angliában másfél millió munkás áll munka nélkül. Az angol belpolitika súlyos nehézségekkel küzd és nem javít a helyzetet a nagy adóteher sem. Az adózás tízezer font jövedelemnél már ötven százalékos, tízezer font jövedelemből ötezret kell az államnak adni.

Ezek az állapotok készítették elő a talajt a szélsőségek számára s a kommunista agitációk ellenhatásaként megszülettek a brit fascisták. Alig vannak pár százan, de agitációjuk rendkívül hangos. A hetenként megjelenő kétoldalas lapban „Mentsük meg az orosz veszedelemtől Angliát” címmel hoztak legutóbb nagy cikket. Külön jelvényt kreáltak, fekete kört, amelynek a közepén egy ezüst F betű van. Az angol fascisták vezére Robert Byron Dury Blakeney nyugalmazott brigádéros. Blakeney 52 esztendő, sok katonai kitüntetés birtokosa és részt vett Anglia számos gyarmati háborújában. Britain for the British. — Anglia az angoloké, hirdetik az angol fas-

cisták és küzdenek minden ellen, a mi külföldi. A legélesebb harcot a kommunisták ellen fejtik ki. Lapjában a legutóbb Moszkva angolai titkos terveiről cikkezett Blakeney generális. Szerinte a vörösek Páris és Londonot akarják legközelebb forradalmasítani. Franciaországot a rifkabilok támogatásával és a frank devalválódásával, Angliát a munkanélküliség és a nyomor tüzes fáklyával akarják felgyújtani. A tűz kezd terjedni, írja a generális és a vörös veszedelem már halvány rózsaszínűre festi Angliában a láthatárt. A fascisták gyűjtés útján próbálnak költségfedezetet teremteni agitációjuknak és hetenként körülbelül 200 fontot szereznek. Vasárnap délelőttönként a Hyde-parkban tartják gyűléseiket, amikor is legtöbbször vörös kokárdás, szovjetcsillagos munkások szakitják gyűléseiket félbe, akikkel összeverekednek. A zsidókérdés nem foglalkoztatja az angol fascistákat. Antiszemita kitételek nem szerepelnek lapjukban. Az angol kapitalisták, ha zsidó is, szövetségesnek tekintik a fascisták céljaik elérésében a vörösek ellen. Angliában egyelőre nincs talaja a fascizmusnak, mert a komoly politikusok feleslegesnek tartják ezt a szervezkedést.

Szenzációs amerikai tanulmány Molnár Ferencől

Newyork, július 27. A legelső newyorki ilusztrált folyóirat, a „Vanity Fair” című magazin ma megjelenő júliusi száma érdekes cikket közöl Molnár Ferencről, akit a „Vanity Fair” munkatársa, Donald Freeman fölkeresett budapesti otthonában. A rendkívül elterjedt folyóirat budapesti cikke nagy fölünést kelt az amerikai körökben, annál is inkább, mert a „Liliom” szerzőjét névről mindenki ismeri Amerikában. A különös, amerikai beállítású, gyakran elképesztően szabadzáru cikkekből itt közöljük a legérdekesebb részleteket.

Miközben Budapesten száz meg száz ambiciózus fiatal és öregember darabirónan fázadozik és izzad karnierje nyélbeütésén, azalatt Molnár Ferenc tempós nyugalommal továbbírja a maga biztos kilitású darabjait, Molnár elrajza — amelyet még nem írtak meg — el fogja mondani, hogyan lett brilliáns újságíróból sikeres drámaíróvá. A színpadon először 1902-ben jelenik meg, néhány groteszk vígjáték megelőzte első, igazi színpadi sikerét. „Az ördög”-ot Amerikában tulajdonképpen csak 1921 óta ismerik el Molnárt, abban az évben mutatta be ugyanis a Theatre Guild a „Liliom”-ot s azóta ugyancsak Molnár Ferencet, mint a legfőbb drámaírók egyikét. Darabjai közül ezután előadták Amerikában sikerrel a Hattyút és a Testőrt, az Uri divatot, a Farkast és a Love letter című operettlibrettót, végül az Égi és földi szerelm és a Farsang című színjátékokat, melyeknek egyáltalában nem volt sikere. A Frohman-társaság ezúttal fölújítja a Farkast. Néhány fontosabb Molnár-darab még nem érte el Amerikát: így a Vörös malom, a melyet legközelebb David Belasco és az Üvegépítő, amelyet a Theatre Guild fog előadni. Molnár tíz éven át a Pesti Hírlap cikkírója volt; a vasárnaponként megjelenő Molnár-cikkek átható, maliciózus elméssége egész Európában híressé tette írójukat. 1914-ben es. és kir. haditudósító lett és olyanfajta meséket küldözgetett haza, amilyenekből idővel a legendák születnek. Ríportjait állandóan megható epizódokkal, szívfacsaró részletekkel cifrázta. Ezek

a kesergői sokban hasonlítanak a Pesten oly divatos műdalokhoz... Regényt is írt Molnár, még pedig két legelsőrendűt: „A Pálutcai fiúk”-at és „A gazdátlan esőn”-öt; többi próbálkozása e téren csak triálizást produkált. Molnár ma egészen egyedül áll a magyar irodalomban (nem tartozik semmiféle csoportba), valószínűen ő a legnépszerűtlenebb ember Budapesten. Barátai önző és cinikus embernek tartják, a távolalók azonban úgy néznek rá, mint a magyar irodalom megmentőjére. Elég nehéz az ilyen ellentétes vélekedésekre kellő magyarázatot találni. Egy amerikai, aki nemrégiben Közép-Európában utazgatott, azt írja haza, hogy Molnár excentrikus éjszakai dorobéző. Ez azonban alaptalan mese... Fölkerestem lakását. Budapest egyik tipikus, ütött-kopott bérkaszárnyájában lakik, a bejáratot, amikor ottjártam, szinte eltorlaszolták a különböző szemétdíladék és hulladékok s a kapu alatt piszkos gyermekek hancuroztak. Noha ilyen házban lakik, emeleti lakása mégis modern és gazdagon berendezett, akár a Park Lanebeli lakások; otthonát pedig kifogástalan írás tartja rendben. Molnár maga jólöltözött, blazírt, világított, fehérhaju férfiú. Szokása, ha vendéget fogad, hogy kedve karosszéke sáppad, a kezeigébe eső snapszasztalka mellett. Diskurzusa: emberek és

csemények kritikája, simán-cinikus, nagyon cinikus modorban. Gyakran mutogat nagy íróasztalára azt mondogatja: „Ott szoktam írni!” Mestere a alattomos epigramoknak. A legszivesebb házigazdák közül való, akinek cocktail-fogasztróképesség valóban meglepő... Dédelgeti azt a mondatát, hogy ő „literary artist”. Gyakran a kómiikus fönséges. Föltétlenül tudatában van hírének, nevnek, érdekességének. Azt mondják róla, hogy nincs barátai és hogy nem is vágyik barátkozni után. Neki csak esztendői és ügyvédjei vannak. De azért nem idegenkedik a társaságtól, és esteként a „Fészek” művészklubban látható, ahol eg „alsós”-nak nevezett fantasztikus kártyajátékot játszik hajnalig.

Van egyébként néhány intimusa, akikkel alldó összeköttetésben van. Azon a nézetben van, hogy túlzottan sokat várnak Molnártól, mint dalmáirtól. Az a kéz, amely egykor a „Liliom”-ot alkotta, ma inkább rutinnal dolgozik. Ő hangadó elsőrendű drámaíró, az igaz, de nem Shakespeare, vagy Goethe, ahogy azt sokan hiszik; szintén Ibsennel, vagy Shawval sem veszi föl a versenyt. Molnár a színpadon az emóciók illuzionistája, bár nálánál kevésbé szentimentális ember a gyakorlati életben el sem képzelhető. Tehetőségét pedig nem jól használja föl — és drabja veresze még megalatt mulik el, mialatt a játékok a színen folyik. E onnét van, hogy ő a darabjait inkább határos epizódok sorozatának tekintti, semmint drámai egységeknek. Minden új drámájában mindinkább elhangyolgia a művészi arányokat. Így lesz azután darabj olykor összefüggéstelen és a tartalma sem vezet el sehová. Csak az egyes jelenetek érdeklik, ezeket aztán mint egy igazi teremtő, szépséggel és poézissal építi föl. De a többit egyenesen lustasággal hanyagolja el.

Molnár bevallása szerint, ő a leglustább ember, aki csak él a földön. Így azután legrosszabb darabjaiban is ott van érzékeny és finom fantáziájának ujjlenyomata, de legjobb darabjaiban is csak bozorkányosan ügyes, akinek eszupán az igénye művészi. Amint az elképzelhető, a Molnár viselt dolgairól szóló hírek nagyon is érdeklik a budapesti letykat és a Dunapalota terrasszin teázás közben nem egy mesét mondanak arról a kövér, őszhajú, igen érdekes külsejű férfiről, akinek a monokli viselésépp olyan fontos, mint a lélekzés. Sok mindent ellenőrizhetetlen és hihetetlen történetet hallottam róla. Egyáltalában, úgynevezett barátait és nyilvános ellenségeit csak róla beszéltem nekem. Egyébként Budapestben úgy ismerik, mint a legjobb üzletemberek egyikét. Rossz barát, de nagyszerű ellenség — mondják — egy csöpp az epigram-mérgéből csúffá tehet bákit Budapestben. A Molnár-premiéreknek pedig, legyen az a darab jó, rossz, vagy közömbös, mindig pontosan előre lehet tudni, melyik budapesti lap fogja őt nagyon és kevésbé magasztalni — és melyik fogja vitriollal leönteni.

* Utazik külföldre? Vett már vizumot a Hegedüs Hírlapirodában?

MILKA SUCHARD
TISZTÁN ALPESI TEJ, KAKAO ÉS CUKOR.

ÖN LEHANGOLT, BETEGES?

Tisztítsa ki beleit, máját, vérét az által, hogy a jóizű KOPROL-ból bevesz hetenként kétszer egy darabot. A hatás gyors, biztos és kellemes. — Csecsemők és gyermekek is vehetik.

KOPROL csokoládés hashajtó.

Kérjen ingyen mintát a „GEA” Krayner Laboratóriumtól, Timisoara 87. sz.

Egy budapesti régi ékszerész cég tönkrement az Odesszai hercegi családdal való pörösködésben

Budapestről jelentik: A budapesti magyar ékszerpiacon nagy feltűnést keltett a König Lajos és fia, a legrégibb pesti ékszerkereskedő cégek egyikének fizetésképtelensége. A cég negyven éve áll fenn és egy nagyüzemi ékszerárugyárt is fenn tartott. A céget egy olyan szerencsétlen szituáció tette tönkre, amelyikbe önhibáján kívül keveredett bele. A fizetésképtelenség az Odesszai hercegi családtól a kommun alatt ellopott ékszerekkel van kapcsolatos.

A kommun alatt, mint ismeretes, Odesszai Géza herceg Eszterházy-utcai palotáját kirabolták és a hercegi család ékszereit is, amelyek pincében voltak elrejtve, ellopták. A kommun után megindított rendőri nyomozás megállapította, hogy a rablással gyanúsítottak mindegyike a fiatal Odesszai herceg barátai és jóismerőseiből került ki. Benkő István volt főhadnagy, aki a legalaposabban volt gyanúsítható, megszökött. Fabinyi Kálmán és Margit, ismert nevű urleányokat a budapesti törvényszék felmentette a lopás vádjáról, mert nem volt bizonyítható, hogy részüket volt az ékszerek ellopásában. Később különböző helyeken kutattak az ékszerek után és így jutott a hercegi család tudomására, hogy egy gazdag igazgyöngygyűjteményt a kommun alatt az elkommunizált König Lajos és fia cég egyik alkalmazottja vásárolta meg 300 ezer koronáért.

A kommun alatt König Lajos alkalmazottja volt a saját boltjának, amelyet egy termelőbiztos vezetett. A fiának pedig Bécsbe kellett menekülnie. A gyöngygyűjtemény megvásárlásában tehát a cég tulajdonosainak semmi részük sem volt és ezért nyugodtan néztek annak a pernek a kimenetelére, melyet a herceg indított König Lajos és fia ellen. A törvényszék ezzel szemben kimondta, hogy a cég felelős az alkalmazottjai működéséért és egymilliórd koronában elmarasztalta Könyéket. Bár az ítélet nem volt jogerős, biztosítási foglaltság vezettek a cég raktárára és a lefoglalt ékszereket elvitték. Így a cég vezetői részük sem volt az ékszerárugyárt be kellett szüntetni. A jelentékeny ipari üzleti vállalkozás olyan nehéz helyzetbe jutott, hogy nem térhetett ki a csőd elől. A 40 éves munka eredménye pusztult el a per folyamán és a cég tulajdonosai most abban reménykednek, hogy a Kuria megváltoztatja az előző bíróság ítéletét. Mert hiszen nyilvánvaló, hogy sem König Lajos, sem Bécsben tartózkodó fia nem vállalták felelősséget azért, amit elkommunizált üzletükben egykori alkalmazottjuk elkövetett.

Játék-árak és legújabb technikai ridikülök Engel Lajosnál Sas-passage (volt Enyvestá helyen).

* Orvosi gyakorlatban legjobban bevált, viselésben legkényelmesebb modern öltözködéshez legalkalmasabb haskötőket készít Kovács Sándorné (Nílgeaz-telap), nélvaudivarral szemben.

Börgarnifurák, rek, mad-racok, rendelésre és készen is kaphatók.
GIDÁLI MANÓ

kártyos, Sr. Clorogariu (volt Uri-utca) 2. szám.

Ocska **hőrkabálja új lesz**
ha azt rendbe hozatja, áttesteri

FUCHS

Széna-u. és M. h. Viteazul tér sarkán
Szezon előtti jutányos árak

A Magyar Párt küldöttsége a királynál

Kolozsvárról jelentik: A Magyar Párt hivatalosan közli, hogy a közművelődési szakosztálya megalakult. A gyűlésen jelen voltak dr. Sándor János, Makkai Sándor, Dózsa Endre, dr. Gáll Klement, dr. Jancsics Jenő, Fekete Nagy Béla és Antal Márk. Megállapodtak abban, hogy az értekezési előkészítő tanfolyam sikere érdekében sem erkölcsi, sem anyagi áldozatokat nem fognak kimélni. A siker érdekében küldöttséget menesztettek a királyhoz, a miniszterelnökhöz és a közoktatásügyi miniszterhez és kéri fogadják az értekezési törvény méltányosabb alkalmazását.

Kolozsvárról jelentik: A Magyar Párt vezetősége a kalotaszegi tagozat határozatára a következő nyilatkozatot tette: A Magyar Pár központja nem látja szükségét annak, hogy a kalotaszegi határozat

üggyében álláspontot foglaljon. A párt nézete az, hogy minden magyar tagja a pártnak amint ezt a kalotaszegi határozat is kidomborította. A határozat tehát összhangban áll a párt központjának irányú intencióival.

A csucsi paktumra vonatkozólag kijelentik, hogy mindazokra, akik a paktum szövegét nem ismerik, az egyezmény nem kötelező. Mert nem a magyarságnak a megállapodása ez Averescuékkel, hanem a Magyar Párt vezetőségének szab a parlamenti harcokban taktikát az egyezmény. Ha ez ellen a taktika ellen a párt tagjai között elégedetlenség támad, a párt vezetősége tudni fogja a kötelezettségét. A Magyar Párt irányú tevékenységét szigorúan megszabják a szervezeti szabályzatnak ide vonatkozó paragrafusai.

UDONSÁGOK

Megindult a „Nagyvárad” rotációja

A Sonnenfeld Adolf nyomda r. t. legutóbb egy hatalmas rotációt szerzett be. A gépkolosszus tökéletesen felszerelve tegnap indult meg először a „Nagyvárad Estilap” tegnapi számai már ez a komplikált, hatalmas rotációs ontotta ki ezrével magából. A zúgó, zakatoló gép, — mely öntudatos emeltyűvel, szellemes forgóival, erőteljesen leolduló karjaival egy ballada robusztusságával bilineseli le és kényszeríti a technika csodálatára a nézőt, lehetővé teszi, hogy a *fürgő hírszolgálatu delutani lap* már naponta pontosan 3 órákor kerüljön hű olvasói kezébe.

Ugyanez a gép fogja kinyomni elsejétől kezdve a „Nagyvárad” hatalmas példányszámát is. A „Nagyvárad” különben teljesen új konténerben kerül ki augusztus 1-én. A szedőgépeket új betűkkel szerelték fel az áldozatkész kiadók, úgynevezett borgiszokkal, mely a szedés terjedelmét egyharmaddal csökkenti anélkül, hogy maga a betű az olvasás hátrányára kisebb lenne az eddiginél. Nvle oldalon tehát 10 oldalnyi szöveget kap az olvasó, 12 oldalon közel 16 oldalnyi. A rotációs és a szedőgéppel járó lényeges beruházások olyan külső biztosítanak a megújuló „Nagyvárad”-nak, amely versenyre a legújósabb nyomda-technikával kiállított külföldi hirlapokkal. Természetesen a tartalom is teljes elannal igyekszik lépést tartani frissességben és invencióban a kiállítás előkelőségével.

* A király Rómában. Párisból jelentik: Ferdinánd király szeptember 7 és 10-ike között indul vissza Párisból. Ferdinánd király Rómába is ellátogat, ahol az olasz királyi család vendége lesz. A beavatottak szerint, ha a konkordátum ügyében addig az ideig megengedés jön létre a Vatikán és a román kormány között, úgy a pápánál is kihallgatáson jelenik meg a király.

* Prefektus-konferencia Kolozsváron. Tegnap délután és ma délelőtt Kolozsváron prefektus-értekezlet volt, amelyen Nagyváradról Pleten Julian generális-pektor és Tempelen Dezső alispán jelentek meg.

* Repülőgépen utazott Lázár Livius beteg édesatyjához. Néhány nappal ezelőtt Karlsbadban Lázár Aurél kamarai képviselő vakbélgyulladásban megbetegedett. Lázár Livius, a képviselő fia távirati értesítést kapott atyja rosszullétéről. Minthogy Lázár Liviusnak kész útlevele nem volt, az utazás viszont sürgette, útlevél nélkül indult el Nagyváradról. A határon át is engedték Kassáig, ahonnan a hátralévő utat Lázár Livius repülőgépen tette meg Karlsbadig. Mint Lázár Livius nagyvárad

merőseit értesítette, az operáció után Lázár Aurél már túl van minden veszélyen.

* Szabadlábba helyezték az utlevélpanamistát. Bukarestből jelentik: Az ilfovi törvényszék tegnap hirdette ki határozatát az utlevélpanama ügyében. Franasovici vád alá helyezése ügyében. A határozat szerint Franasovici volt belügyi államtitkár kivonják a perből. Filipovici fővádlott szabadlábba helyezési kérelmének a bíróság helyt adott és 50.000 lei óvadék ellenében elrendelte azt.

* Tart a gazdasági hivatal átadása. Dr. Tatu Miklós gazdasági tanácsos leltár szerint most veszi át hivatalát. Az átadás napokat vesz igénybe, tekintettel a gazdasági ügyosztály kiterjedt hatáskörére.

PUPELINEK, zefírek, grenadineok és batistok mélyen leszállva Leitner Márton R.-T.-nál

* Ujból kigyulladt egy petróleumkutárégatban. Bukarestből jelentik: A petróleumvidékeken újból tűzvész pusztít. Ez alkalommal a Romana-Amerika moreni telepén levő szonda gyulladt ki és háromszáz méteres területen negyven méter magas lángoszlopok csapnak fel, amelyeket a fővárosból is jól lehet látni. A mentési munkálatokat erősen megnehezíti az a körülmény, hogy az egyes szondák igen közel fekszenek egymáshoz és az a veszély fenyeget, hogy a tűz átterjed a közeli szondákra is. Husz év óta nem pusztított ilyen óriási tűzvész. A hatóság emberei engedélyt kértek a hadügyminisztertől, hogy ágyúkkal szétrombolhassák a veszélyben levő szonda vasalkatrészeit. A hadügyminiszter rendelkezése hamarosan egy tűzerő-űteg érkezett a helyszínre és megkezdte a bombázást. A kár eddig 20—30 millióra rug.

* Muth Gyula kitüntetése. A hivatalos lap közli, hogy a király Muth Gyulát, a nagyvárad tanácskollá igazgatóját a román koronarend lovagjává nevezte ki. A kitüntetett tanfőrfi a premontrei gimnáziumban tanult. Tanító lett, azután a budapesti tanárképző pedagógiumban halgatott 3 szemeszt. Több helyen tanítóskodott, míg az iparostanácskollá igazgató állásába került. Ö szervezte újjá az intézményt, amely ma első Romániában. Kurzusokat, kiállításokat rendezett, szervezte az iparosokat a teljes erejével és tudásával az iparos tanoncok nevelését s tanítását arra a színvonalra, amelyen az ma áll. Tanügyi működésének jutalma ez a kitüntetés, amelyhez a tanári kar elcsőnek csatolta szerencsekívánatait.

* Nicolescu Buzeu szerdán, f. hó 29-én este 9 órákor fellép az Apolló-mozgóban. Elővételi pénztár délelőtt 10 óráig.

GÉPKONSTRUKCIÓK

és javítások, Strada Alexandri 48
Törött géprészek garantált hegesztése

* A „Galvanj” electromechanikai és galvanoplasztikai fémárgyár r.t. vasárnap mutatta be új megnagyobbított gyártelepét, melyen résztvettek a városi tanács, kereskedelmi és iparkamara, ipartestület és a sajtó képviselői kívül a város pénzügyi, ipari és kereskedelmi kitünőségei.

* Egy váradi sportegylet bemutatkozó mérkőzése. Az újonnan alakult nagyváradi C. F. R. sportegylet holnap, szerdán délután fél 7 kor tartja bemutatkozó mérkőzését az Egyetértéssel a Rádey-kerti sportpályán.

* Házlosztály a Kath. Legényegyletben. A Kath. Legényegylet ifjúsága augusztus 2-án, vasárnap este 9 órai kezdettel tartja meg augusztus havi házlosztályát.

* Sirközlő. Német Deu'sch Liederné sírlemékek felavatása folyó hó 30-án, délelőtt 11 órakor lesz a velencei izr. sírkertben megtartva, melyre a rokonokat és ismerőseket meghívjuk.

PERZSASZONYEIEK részletizetésre is kaphatók **STERNBERGNÉL**, Bu. Reg. Ferd. 14.

* Az érbogyoszlói véres családi dráma a vizsgálóbíró előtt. Megirtuk pár nappal ezelőtt, hogy Érbogyoszló községben Tóth Imre 64 éves gazdálkodó veszekedés hevében leszúrta 24 esztendő Lajos nevű fiát. A gyilkos apát letartóztatták. A vizsgálóbíró tegnap hallgatást ki Tóth Imrét, aki fia civakodó természetét hozta fel a gyilkosság okául. A tanúk kihallgatására még nem került sor.

Precizi's **FOGASKERÉK** gyártás, Sir. Alexandru 48

* Áthelyezte a Bémer-térre az Elit kávéházzal szemben Kertész Reclán női divatárúzetlet a Rimanóczy-utcáról, hol az árusítás hétfőn reggel megkezdődött.

* Fegyelmi két jegyző ellen. Ily című cikkünkkel kapcsolatban G. Crainic pelbárti hídai jegyző annak a kijelentésére kér fel bennünket, hogy ellene egyelőre még csupán a megelőző vizsgálat folyik s meg van győződve róla, hogy az ellene beadott feljelentések alaptalansága ki fog derülni. Ardevan Ilés szentjóbói jegyző annak a megállapítását kéri, hogy az alispán a j a t k e z r e s é r e rendelte el az előzetes vizsgálatot, mert önmaga óhajtott tisztázni felsőbb hatósága előtt azokat a híreket, amelyeket hivatalos tevékenységei felől egyesek hangoztattak.

ZONGORÁK részletizetésre kaphatók **STERNBERGNÉL**, Bul. Regele Ferdinand 14.

* Nem halasztják el az aradi mintavásárt. Mendeamondákkal és rosszakaratu híresztelésekkel szemben az aradi áru-mintavásár közli, hogy a vásár megnyitása tervszerűen augusztus 1-én lesz.

Győző örök **gyermekkoscsik nagy választékban** Ifj. Sonnenfeld József, Sz. S. S. S.

* Alföldyék tánciskolájában Parcul Traian (Széchenyitéri kiosk) beiratkozás augusztus 3-áig tart.

* Bomba 6 lei az Eldorádóban.

Ernyős gyermekkoscsik SZÖKENÉL 2200 — Leftöl

* Dr Rác Sanatórium és gyógyfürdő intézet kimerülteknek, idéseknék vizsgágyfürdőkkel, szívbetegnek szénas fürdőkkel, gyomor-, bélbetegnek villanyos vízfürdőkkel, reumás betegeknek villanyhőszálgárral, tüdőbetegeknek sürített levegő belégzéssel teljes gyógyhatású eredményt ad. — Nem kell elutazni, — sőt olcsó I. II., III. osztályu pansiót, bennlakással is ad. Híző- és foggyókúrai híresek. Szülő- és nőgyógyászosztály dr Lichtenegger bennlakó bécsi főorvos vezetése alatt.

REISINGER ARNOLD mechanikai üzem Strada Alexandri 43

LEGUJABB

Béketárgyalások kezdődtek a rifkabilok és franciák között?

Párisból jelentik: A sajtó felbuzdulva Taza körül elért némi sikere miatt, most már teljes megadást követel Abd el Krimtől. A Petit Parisien szerint a pillanat, amikor Abd el Krim megadja magát, még nagyon messze van.

Párisból jelentik: Pétain tábornagy Teutánban találkozik Primo de Revireval és megbeszéli a rifek ellen indítandó új offenzíva részleteit.

A pesti román konzulátus átirata a magyar külügyminiszteriumhoz Németh Mária utlevél-ügyében

Budapestről jelentik: Ismeretes Németh Mária, a világhíru magyar operazenekesnő férjének incidense a budapesti román követésén. Németh Mária férje, Grünauer tanár az operazenekesnő részére román vizumot kért, hogy Grozavescu Traian Lugoson meglátogathassa. Grünauer tanárt a követési tisztviselő durván visszautasította, majd formálisan kirúgta a követési épületből. Grünauer erre arcul ütötte a tisztviselőt.

Az ügynek diplomáciai folytatásaként

* Befőzéshez kiválóan alkalmas, nagy megtakarítást jelentő a kétszer finomított **SÜVEGCUKOR**. Kérjen minden fűszerüzletben.

A Parisien Grill új korszaka

kezdődik augusztus hó elsejével, vagyis e hét szombatjának estjével, amikor a teljesen újjáalakított, választékos izléssel berendezett helyiség pazar külsőségek mellett nyitja meg kapuit. Teljesen újjászervezett társulat, elsőrangú román és magyar nemzetionalis előadóművészek, országos és világhírnék örvendő táncszámok tartják az első est műsorát, amely műsor most már mindvégig nívós lesz és nívós is fog maradni. A direktio kiváló gondot fordít arra, hogy a műsor mindenkor decens is legyen, hogy a közönség szórakozzék és a jóízles sohase szenvedjen. A helyiséget bizonyára családok nagy számban fogják felkeresni. A táncot kedvelő publikum részére az előadások megkezdése előtt és előadás után a parkett rendelkezésre áll. Csak abszolote elsőrangú italok, meleg konyha és buffet, hűsítő italok mérsékelt polgári áron szolgáltatnak ki. A részletes műsort az igazgatóság pénteken vagy szombaton fogja közzétenni, mert a szerződtek még folynak, bár az együttes javarésze már le van kötve, megérkezett és a próbák kezdetüket vették. A műsor közzététele szenzáció erejével fog hatni, mert „was gut und teuer” azt a direktio magának biztosította és leszerződtette.

SZÍNHÁZ

— Halló Amerika. A színházba járó publikum nem tud betelni az országos híru táncosoperettrevü szépségeivel, amit az bizonyított a legjobban, hogy ez a nagyszerű látványos revü másfél hónap alatt a leggyorsabb ütemben érte el jubileumi előadását. Szerdán este Blöcz Margittal, Betegh Bébi vel, Bihari Nándorral, Gál Pirivel és Rohonczyval a főszerepekben, valamint az összes görlicék felléptével 24-edszer kerül színre a Halló Amerika, még pedig előreláthatóan ismét zsúfolt ház előtt.

— L. Hollós Juci és Lengyel Vilmos felléptei. Egy pompás francia vígjátékújonság keretében lép fel Lengyel Vilmos és L. Hollós Juci, a társulat két újonnan szerződött tagja, mint vendég a nagyváradi közönség elé. Az Imádom pompás alkotása a francia humornak és ötletnek, amelyből egy olyan

Párisból jelentik: Félhivatalos cáfolatok ellenére a lapok úgy értesülnek, hogy Abd el Krimmel megkezdődtek a nem hivatalos béketárgyalások. Abd el Krim azonban a jelentések szerint folytatja a propagandáját az északafrikai törzseknek. Egyik agitátora rokona az egyiptomi királynak.

a román konzulátus ma átiratot intézett a magyar külügyminiszteriumhoz, amelyben a tényállás úgy van beállítva, hogy Grünauer hivatalos óra után követelődött és ezért történt a durva bánásmód. A konzulátus elégtételt kér.

Grünauer tanárt nyilatkozattételre szólították fel, aki elmondta, hogy a konzulátus hivatalnokai kérését meg sem hallgatva visszadobta utlevélét, majd miután inzultált, viszonzta csak az ütleget.

szenzációs kacagató vígjáték bontakozik ki, melyhez hasonló kevés hacagtatta még meg színházunk nézőterét

— Rigó Csaba hegedűhangversenye. Vasárnap d. e. 10 órakor tartja meg Rigó Csaba az európai híru fiatal hegedűművész egyetlen nagyváradi hangversenyét a városi színházban. A 15 esztendő hegedűművész ritka képességeit a külföld legnagyobb kritikussai, a zenének kijáró hódolattal ismerték el, természetes tehát, hogy Nagyvarad zeneértő közönsége meglevő érdeklődéssel és várakozással tekint a hegedűvirtuoz művészi élvezetekben gazdag hangversenye elé.

TOZSDE

Zürich, július 28. Nyitás: Berlin 12210, Newyork 51515, London 250150, Páris 2440, Prága 1525, Budapest 72.43, Bukarest 260, Bécs 72.45.

Zürich, július 28. Zárlat: Berlin 122.50, Amsterdam 20680, Newyork 515 egyenylead, London 2501, Páris 2435, Milánó 1877, Prága 1525, Budapest 72.40, Belgrad 907.50, Bukarest 260, Varso 93.25, Bécs 72.55.

Bukarest, július 28. Páris 940, London 965, Newyork 199, Milánó 730, Zürich 3850, Bécs 2775, Prága 5992.

Valuták: Font 950, francia frank 980, svájci frank 38, lira 775, dinár 355, dollár 197.50, osztrák 28, magyar 26, szokol 590.—

MOZI

— Lya Mara. Azon kevesek közé tartozik, akiknek nevei márkák a nagyváradi mozilátogató közönség körében. Ő egyike azon „beérkezetteknek”, akiket exclusiv igényű közönségünk mindenkor szívesen néz meg s aki mindenkor méltóvá is tette magát arra a nagy szeretőre, amit valóssággal rápazarolnak. Legujabb szerepében, a „Sybill férje” című hatalmas társadalmi drámában egész biztos, hogy eddigi sikereit gazdagítani fogja s a mozilátogató közönség egy újabb kedves emlékké távozik az Atlantic és Apolló-mozgókból.

— Itt a „Viharmadár!” A már hetek óta izgalommal várt monumentális film, a „Viharmadár” ma végre bemutatásra kerül

a Dorian-filmszínházban. A két részből, 12 felvonásból álló nagyszabású film egy előadásban kerül színre úgy, hogy tulzások nélkül mondhatjuk, hogy ilyen kiváló műsor Nagyváradon még nem volt látható. A Rafael Sabatini híres regénye után készült film főszerepeit Milton Sills és Enid Bennett alakítják; közülük még 3000 statisztát játszik a filmben. Hatalmas angol, spanyol, mór gályákat építettek ehhez a filmhez, melynek legszebb jelenetei közé tartoznak a gyönyörű tengeri ütközetek. Ezenkívül fényes főúri esküvő, rabszolgavásár és gyönyörű felvételek láthatók ebben a pazar kiállítású, látványos filmben, melynek mindent felölelő, fordulatok meséje mindenkit el fog bűvölni. Az előadások a Dorian-filmszínházban 5 és 7, a Dorian Terrescon 9 órakor kezdődik. A film hosszúságára való tekintettel az előadások pontosan a jelzett időben kezdődnek. Az első felvonás után érkezők nem lesznek a nézőtérre bebocsátva. Szabadjegyek és kedvezményes jegyek a mai napon nem érvényesek.

A jómadár

— Regény —

Írta: Bónyi Adorján

Soha hiábavalóbb dolgot nem csinált pedig Adám Gyuszi, mint mikor ezt a megható levelet megírta. Mert sok levelet olvasott még el elején Toth Eszter szülésnő, sok szerelmes és lemondó levelet, az bizonyos, de ezt az egyetlen levelet nem olvasta el soha.

Igy történt:

Gyuszi állig néhány perccel azután távozott el hazuról, hogy a mérnök is elment. Körülbelül akkor mehetett ki Gyuszi a kapu, amikor a nagyebédő félelmesei homályába belépett a tekintetes aszony, mögötte a lánya és a tekintetes aszony így szólt a nagyebédő közepén a lányhoz, olyan hangon, mintha egy baltán gránátosnak vezényelne:

— Remek ember!

És Sárika szeliden és úgy, mintha ez a bataljon gránátos mind az ő szírién taposna, azt felelte:

— Remek.

A nagyebédő család őszhangjára ebben az ünnepi percében Gyuszi már az utcárok felé haladt, és bében a levélrel és sok kétséggel és aggodalommal a szívében. Ősintén bevallva, most volt először dolga egy színezőnővel és nem ismerte eléggé a nő nemnek ezt a válfáját ahog, hogy pontos ítéletet tudjon megformálni magában: vajon könnyekkel vagy pofonnal, bánattal vagy dühöngéssel szoktak azok jutalmazni egy ilyen megható levelet.

Az utcákon már-már habozott is, hogy talán okosabb lenne eltérni az egész levelet és mégis csak szóval mondani el az elmondandókat. Ugy talán még sem olyan brutális és dühítő az, amit Toth Eszternek meg kell tudnia.

És éppen az utcákon szembes találkozott Bojár Ögával.

A lány megállt és ránevetett:

— Magukhoz akartam menni. De most már nem megyek.

Gyuszinak egy kicsit meglegyintette a szívé az a mondat. Tetje a gyanultant:

— Miért?

— Ó de csicsi maga! Azért mert éppen magával szerettem volna egy kicsit beszélni.

Azzal hát tovább mentek, le a Kossuth-szobor mellett, a sétány vége felé, ahol nagyon kevesen járnak.

Hogy mit beszéltek és mit nem, azt talán maga a jómadár se tudta volna egy fél óra múlva elmondani, de ezek a kicsi és jelentéktelen szavak olyan csokorra szűrődtek össze percek alatt, hogy mind a ketten kicsikét elbódultak öle. Gyuszi látta, hogy Öga nem feledkezett meg róla ez alatt a pár év alatt, látta, hogy egy nő néha-néha tovább is meg tud tartani valami érzelmét, mint egy divatszokor frizuráját és érezte, egész hátróztalan érezte, hogy míg ő kint jár, messzire, idegrend és elfeledkezve nemcsak Bojár Ögáról, hanem az egész Köhgyről, addig itt, ebben a

kisvárosban dobogott egy tenyérnyi leány szív és minden egyes dobbanásában benne volt Adám Gyuszi emléke.

Mire elérkezett az estéli harangzó ideje, Gyuszi gazdagabb lett egy durvadó tapasztalattal. Azzal, hogy a sok okos elmélet közt vannak hazug elméletek is, így mindennek felett hazugság az, hogy a szerelmet nem lehet felmelegíteni még egyszer...

Hanem mikor ott állt attin egy dől egy platáfa alatt és nézett az eltávozó Öga után, akkor nagyon keserű lett a szája íze.

(Folyt. köv.)

Saját kemencében égette zománczozást vállalom

Javítást olcsón eszközök. Új és használt varrópép és kerékpár raktár.

ELENA

varrógép, kerékpár raktár és javító műhely Vitéz Mihály (Nagyipiac-tér 5).

Jó állást Gabelberger-féle gyors- és gépíró szakiskola 3-án kezdődő tanfolyamára beíratkozik. Tandíj havi 300 lei. Előadások minden nyelven, gyorsírás, gépírás, kettős könyvvitel és az összes irodai munkák. Strada Castelului (Nagyipiac-tér, Várkapu-utca) 2. szám alatt.

ESŐERNYŐ

legolcsóbb a készítőnél ROSENBERG TESTVÉREK

Jorga (Zöldia-ú.) 8. - Behúzás javítás gyorsan készül.

Nr. G. 1023—1925-3. execuțional.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor judecior aduc la cunoștință publică în sensul legii articolul LX din 1881 § 102 respective XLI din 1908 § 19 cumcă lucrurile următoare și a 1 casă de fier, mobilă c-nice, 50 hl. vin cu butoșie care în urma deciziei Nr. C. I. 5180—1923-6 din anul 1923 al Tribunalului din Oradea-Mare s'au executat în Valea lui Mihai în favorul executorului Dr. Iuliu Bium advocat în Timișara r-pr prin advocat Dr. Edaund Sumogyi din Oradea-Mare împotriva executorului locuitor din comuna Valea lui Mihai pentru încassarea capitalului de 6000 dnari și acces prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 66 800 Lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acesteia licitațiune pe baza decisiu nr. Nr. G. 1023—1925-2 al judecătoriei de ocol din Podul-Săcuilor se fixează termenul pe 31 Iulie anul 1925 la orele 1 p. m. în comuna Valea lui Mihai la locuiri urmăritului și teți cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea aceea, că lucrile susmintite vor fi vândute în sensul legii LX din 1882 § 107 și 108 celor cari dau mai mult pe lângă solvarea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Pretenziunea care e de încassat face 6000 dinari capital, dobânzile cu 5% scotind din 18 Septemvrie 1923 iar spesele până acum stăvurate de 3480 Lei 50 bani.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și ar fi căștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul executora în sensul articolului XLI. din 1908 § 20.

Dat în Podul-Săcuilor la 1 Iulie 1925.

Slavin Popp
delegat judecătoresc.

Szöllőparcellák

a Str. Pasteur (Korház-utca)
végén a kefégyárral szemben, tiszta fajszőllők terméssel együtt 25—30 ezer lei-ig, 1000 quadrátméterenként, volt Rimanóczy-féle szőlő tisztán csemege szőlő 1000 quadrátméterenként 36.000 L. Mindegyik 1 evi részletteléltetésre, eladó k.

Weinberger

Strada Anonimă (Komendáns-ré) 1. szám

A Tamásdai uradalom eladásra ajánlja míg a készlet tart, a következő

vetőmagvakat

Dr. Konopi Kálmán nemesítéséből származó, kiváló és bőtermő

„Odvos 3. sz.” buzát,

nagyon bőtermő és különösen korai szénagyűjtés céljaira alkalmas

Őszi zabot

saját kitenyésztéséből származó

Őszi árpát

és már érek óta e vidékre honosított

Petkusi rozstot

Előjegyzéseket augusztus 15 ig el'ogad Agro-comercia S. A. Oradea-Mare, Str. Brațanu 1 a

Bőrönd és bőrdíszműárukat ismét bevezettem.

A helybeli, általánosan ismert Bőráruipar R. T. gyártmányait tartva, rendkívül előnyös árak mellett, regie-költség beszámítása nélkül tudom azokat árusítani.

Huzella és Pfaff

VÁM

és kereskedelmi malom Nagyvárad mellett bérbe adó. Cim: Str. Principele Mihai (Gerliczy-utca) 3 sz.

Vegyileg TISZTIT, MOS, VASAL BORGOS
vegytisztító, Bazár épület (Színház mellett.)

Áradi Árumintavásár és Bulorkiállítás

ARAD 1925. aug. 1—10.

75% utazási kedvezmény jul. 20-tól aug. 15-ig a román vasutakon, 50% a magyar vasutakon.

Gazdasági kiállítás.

Több mint négyszáz ipari kiállító az ország minden részéből és külföldről.

Koncertek, theatrális szórakozások és Rádió. Sportesemények és ünnepségek

Országos kongresszusok és nagygyűlések stb.

Kedvezményes utazás csak az árumintavásár igazolványaival vehető igénybe.

A mintavásárra jogosító igazolványok, Szatmáron és Nagyváradon a Menetjegyioldban kaphatók.

A legkisebb hirdetés ára 30 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy sor 1000 lejt, tovább 1000 lejt

Levelezés

Sanyi. Stelendorf. Két levelet és két táviratot megkaptuk. Levél és távirat ment. Itthon minden rendben. Csókol Bandi 2407

B. mindkét levél-megjött, fényképet azonban még nem kaptam. Nem tudom mi az anekdota, ha hazajössz akkorára már fogom tudni. A néni szombat délután ott lesz nálatok. Várjátok. Csók Anyu! 2423H

Emil. Nem értem hallgatása okát. Kérem szíveskedjék ma délután vagy este fél órára reggel életjelt adni. Esetleg levelemben értesítést, mert hiába keressem az alkalmat találkozni. 2422

OKTATÁS

Liceumi felvételi vizsgákra előkészítők. Fizu Miklós igazgató. Regele Ferdinand 10. Földszint. 2402

Nyelvőnő, hosszabb gyakorlatokkal rendelkező kéresek harmadik polgárit végzett leányom mellé. — Feltételek: német nyelv, perkték bírása, zongorában és francia nyelvben való oktatás. Bizonyítványokkal vagy másolatokkal ellátott ajánlatok Világossy Gáspárné (földbíró felesége) Gidani (Szatmárszadány) címre küldendők. 2382

LAKÁS

Leépésért keresek 2 szobás garcon lakást a központban. Címét a Hegedüs Hirlapirodába. 2369H

Intelligens fiatal ember butorozott szobához társul keresetlik, esetleg teljes ellátással. Cím strada A. D. Xenopol, (Lakatos u.) 17., ajtó 4. 2384

Szép utcai butorozott szoba kiadó. Cím a kiadóban. 2367

Butorozott szoba két fiatal ember részére kiadó. Cím str. Titu Maiorescu (Bercesy György u.) 8, udvarban jobbra. 2406

Emeleti szoba Episc. Ciorogaru (Uri) utcán azonnal kiadó. Fali Wertheim kasza 3000 Leuért eladó. — Csapó, str. Academiei 6. 2409

Kiadó szép egy szobás, konyhás lakás. Reclam fényképezést Str. Nicolae Jorga (Zöldfa u.) 9. 2420

Alkalmazás

Keresünk perfect jó nő munkáért, ki könyvelésben és számolásban kellő gyakorlattal bír. Ajánlatok „B. B.” jellegre a Hegedüs Hirlapirodába. 2390H

Ügyes mindenes, ki főzni tud, felvétetik str. Nicolae Jorga (Zöldfa u.) 1, II. em. Sebestyén. 2415

Keresztény nő, ki a fűszer szakmában jártas és a házi teendőkben is segítkezik, felvétetik Kóch Géza, Érmihályfalva. 2418

Intelligens nő házvezetőnőnek ajánlkozik. Ajánlatokat augusztus 15-re öv. Sankoné, Zs. au, strada Traian 5. 2417

Szakképzett főgépész keres nagy szesz iparvállalat. Ajánlatok fizetési igény és feltételek megjelölésével „Oradea-Mare” jellegre a Hegedüs Hirlapirodába. 2391H

Adás-Vétel

Eladó egyemeletes nagyon szép modern ház két szobás, parkettás lakással, hozzátartozik még egy földszintes modern ház háromszobás, fűdőszobás és egy kúszóba, fűdőszobás lakással, egy katasztrális hold szőlővel benne a városban, ára összesen egy millió Lei. Értekezhetni: Kortsmáros Lászlónál str. I. C. Bratianu (Szaniszló u.) 22. 2395

Teljesen átjavított sárga kocsit olcsón eladó. Cím a kiadóban. 2383

Sürgősen eladó egy ebédő, konyhabutor és egy kiűnő hangu Mandolin. Abraham str. Păci (Beke u.) 7. Dobozgyár. 2413H

Kelím függöny, abrosz, hinasztékakáró nagy választékban, miltók, futók, diványpárnák, filék, zsebkendők Weinbergernél, str. Mánástirii (Záda-utca) 1, em. 2302

Beköltöztethető 2 szobás, fűdőszobás ház a belvárosban 285,000 Leuért kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Csapó, str. Academiei (Akadémia u.) 6. 2394

HAIFÁBAN

(Palestina)
megnyílt a

Cur-Salom pensió

Szolid, tisztakiszolgálás, kitűnő késer, magyar konyha

H UJEGÉSZSÉGI ÜZLET! HYGIEA

Leitner Lajos
Strada Nic Jorga (Zöldfa u.) 13.

Orvosi műszerek, sérvkötők, haskötők, gummiharisnyák, betegápolási cikkek és illatszerek nagy választékban.

Vízumokai, utileveleket

legolcsóbban, leggyorsabban elintéz

SCHREIER

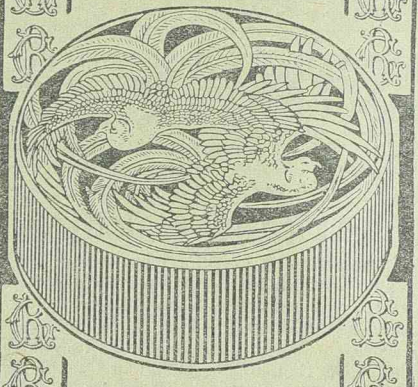
Strada Iosif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 1. szám

Futármegbízásokat

București, Brassó, Kolozsvár és Temesvárra a leggyorsabban teljesít.

ROGER & GALLET

Les ELEGANTES
emploi

La Poudre de Riz

FLEURS d'AMOUR

Blanche, Rose, Rachel, Naturelle, Ocre.

ROGER & GALLET

Ejadó Olasz központban beköltöztethető négyszobás, fűdőszobás magán ház 400,000 Leuért. Értekezhetni Kortsmáros Lászlónál strada I. C. Bratianu (Szaniszló u.) 22. 2396

Eladó azonnal beköltöztethető csodaszép háromszobás, fűdőszobás magán ház Ujvárosban. Értekezhetni Kortsmáros Lászlónál str. I. C. Bratianu (Szaniszló-utca) 22. 2397

Házak eladók. Házaladás megbízásokat vállalkunk. — Kölsönöket megszerzünk. Magánpénzeket jutálékkal kihezelyünk. Adásvételi rt. Parcul Traian 12. Értesítés délután. 405

Váradszőlőssön egy kis magánház velencei állomástól tíz percrenyire, eladó. Cím Hegedüs Hirlapirodában. 2412H

Fényezett cseresznye betétes complet háló sürgősen eladó Deutsch asztalosnál str. Nicu Filipescu (Szarvassor) 21. sz. 2411H

Homokfűtő koozl, teljesen u. eladó. Cím a kiadóba kér. 2416

Pianino, kereszthúros, sürgősen eladó Glücknél, str. Saguna (Kapucinus u.) 19. 2408

2 drb. radiál szita 1 Dara tisztító 1 garnitúra 1 M. Abiani 6 os cséplő gép azonnal eladó. Janki Sándor, Poklosteleak. 2422

Remélem

tudja már, hogy a Pannoniában vízumoztat DEUTSON a futár Utleveleket elintéz.

Ujdonság! Schaw: Szent Johanna. . Lei 220

Eladó egy használt, a legújabb követelmények szerint 3 és fél milliméter vastag rézből készült 515 literes 600 kg. súlyú oldaltöltésű pálinkafőzőüst linderrel, 5 méter hosszú keresztköcsővel. Ugyanott eladó egy cca 310 literes pálinkafőzőüst, valamint 2 drb. cca 3 literes masszív szőlőprés. Megtekinthetők Rosenberg Salamonnál Szilágysomlyón

Találtak egy farkaskutyát igazolt tulajdonosa átvetheti. Str. Cimitulului. (Temető-utca) 14. 2419

Elvesztet egy sötét színű farkaskutya nyomra vezető vagy megtaláló jutalomdíjjal vagy megfizetés Str. Cipariu (Földessy-utca) 25. 2410H

Mérnök anyajuhokat feles társára vállalkok. Cím a kiadóba. 2414

Utlevel, bérlet és bármilyen igazolványhoz szükséges fényképek legolcsóbban ZENKER fényképezésnél. Str. I. C. Bratianu (Szaniszló-utca) 25. Felvételt este fél 8-ig.

Női ruhák, kabátok, kosztümök 300—700 lei. Olcsó gépszurozás. Pasteur (Körház-utca) 47., I. em. Kézimunkák, gobelinek, filék, horgolások, himzések, kelek, szmírna olcsón. Str. Podgoria și Sinaia (Nigesz-telep 100—62. — Schwarcz-ház, Redülőhid-nál.) 1401

Grosinger Etelka divatszalonjában elegáns tavaszi és nyári ruhák készülnék. Str. Saguna (Kapucinus-utca) 5., földszint. 1423

Pénzkölcsön kedvező feltételekkel bármilyen biztosítékra akár milyen kevés összegtől ászdva azonnal kapható. Közvetítő Irodában. Str. Ep. Pavel (Pável u.) 5. 2404

Utlevel vízumozási

megbízásokat naponta futarindítással a legolcsóbban, legmegbízhatóbban elintéz

Mercur iroda

Str. Gen. Mosoiu No. 7. Telefon 2-21.

Házát, földet, szállót, lakást. Pénzkölcsönöket gyorsan közvetít.

MEGNYILT

Simleul-Silvaniei (Szilágysomlyón) Str. Regele Ferdinandon (zsidó templommal szemben) egy orth. kóser étterem Kitűnő konyha!

Román-Magyar

Magyar-Román Ghetie szótár eladó a Hegedüs Hirlapirodában.

Óra- és

ékszerjavításokat

felelőség mellett készítenek. Órák és ékszerek nagy választékban

BRENNER

Vlahtja (Szt. János) u. 6.

A kolozsvári Czell sörfőzde világos »URSUS« söre a közönség legkedveltebb itala. Ossze nem tévesztendő más gyártmányu »CZELL« elnevezésű sörökkel, mert csak az

»URSUS«

elnevezésű sör az eredeti és közkedvelt, KOLOZSVÁRI-MONOSTORI SÖR

Sonnenfeld Adolf nyomda Részv. Társ.